

INDOKOLÁSOK TÁRA

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE 2023. május 11., csütörtök

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos	
feladatok ellátására irányuló jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó rendelkezésekről szóló 2023. évi IX. törvényhez	460
Végső előterjesztői indokolás az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvényhez	465

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az egyes élelmiszerlánc-felügyeleti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló 23/2023. (V. 10.) AM rendelethez

478

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátására irányuló jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó rendelkezésekről szóló 2023. évi IX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok hatékony és eredményes ellátása érdekében indokolt létrehozni egy új jogviszony típust, ami a tágabb értelemben vett közszférában dolgozó – a törvényjavaslat által megjelölt alapjogviszonyban álló – szakemberek esetében teszi lehetővé, hogy szakértelmüket az elnökségi feladatok kifogástalan és magas színvonalon való ellátása érdekében kamatoztathassák.

E cél elérése érdekében az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátására irányuló jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó rendelkezésekről szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) megteremti az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátására irányuló jogviszony (a továbbiakban: EU-elnökségi jogviszony) mint közfeladat ellátását célzó, munkavégzésre irányuló különös jogviszony jogi alapjait és rögzíti alapvető, törvényi szintű szabályozást igénylő lényeges tartalmát.

Emellett a Javaslat elvégzi az új jogviszony-típus jogrendszerbe illesztését a kapcsolódó jogállási törvények és egyéb törvényi rendelkezések módosításával, valamint felhatalmazást ad a Kormánynak az EU-elnökségi jogviszony egyes elemeivel kapcsolatos részletes szabályok megalkotására.

Ezen felül a törvényjavaslat a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) tekintetében részben technikai jellegű, részben közfeladatok hatékonyabb ellátását célzó módosításokat tartalmaz.

Technikai jellegű módosításként a Nemzeti Közszolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvénynek (a továbbiakban: NKE tv.) az Egyetem mellett a Fenntartó vezetésével működő Tanácsadó Testület összetételére vonatkozó rendelkezésének, a Kormány szerkezetében beállt változás okán szükséges módosítása jelenik meg.

Arra való tekintettel, hogy az Egyetem képzéseinek döntő hányada más felsőoktatási intézményekkel való összehasonlításban lényegesen nagyobb mértékben igényli a gyakorlati szakmai tapasztalat oktatás keretében történő bemutatását, képzési struktúrába illesztését, a törvényjavaslat egyértelműsíti, hogy az Egyetemen kiemelkedő elsősorban gyakorlati szakmai tapasztalattal rendelkező szakember is kaphat vezetői megbízást, ugyanakkor meghatározott esetekben csak tudományos fokozat megléte mellett.

A törvényjavaslathoz tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

Rögzíti az új jogviszony-típus jellegének alapvető ismérveit, háttérjogszabályként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényt rendeli alkalmazni.

Meghatározza az EU-elnökségi jogviszonyban ellátható feladatokat, valamint az alapjogviszonyként figyelembe vehető jogviszonyok körét. Az alapjogviszonyként figyelembe vehető jogviszonyban állók közül azokkal létesíthető EU-elnökségi jogviszony, akik a Kormány által rendeletbe meghatározott szervi körbe tartozó szervnél állnak alkalmazásban.

3. §, 1-2. melléklet

Az EU-elnökségi jogviszony elsősorban meghívásos, kivételesen pályázati eljárás alapján létesíthető. A pályázat kiírásának joga az európai uniós ügyek koordinációjáért felelős minisztert illeti meg, aki a (3) bekezdés szerint előzetesen egyeztet az általános politikai koordinációért felelős miniszterrel a feladatellátásban jelentkező indokolatlan párhuzamosságok elkerülése érdekében.

4. §

Rögzíti az EU-elnökségi jogviszonyt létrehozó szerződés megkötésének és a jogviszony létesítésének feltételeit, a kapcsolódó tájékoztatási kötelezettséget, meghatározza a szerződésben részes feleket. Az EU-elnökségi jogviszony legfeljebb 2025. június 30-ig tartó határozott időre hozható létre.

5. §

Meghatározza az EU-elnökségi jogviszony összeférhetetlenségi szabályait. Kiemelést érdemel, hogy EU-elnökségi jogviszony nem létesíthető olyan foglalkoztatottal, akinek az alapjogviszonya a 2. § (1) bekezdésében meghatározott feladat ellátására jött létre.

6. §

Szabályozza a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek gyakorlását, a szakmai irányítás kérdését, valamint rögzíti, hogy a foglalkoztatottat a szerződés szerinti feladatellátásért – a Kormány rendeletében meghatározott általános számítási alapelvekre is figyelemmel szerződésben meghatározott – díjazás illeti meg.

7-9.§

Az EU-elnökségi jogviszony megszűnésének és megszüntetésének esetköreit szabályozza, az egyes megszűnési és megszüntetési jogcímekhez kapcsolódó, valamint az egyéb kapcsolódó sajátos előírásokkal együtt.

10-11. §, 3. melléklet

Meghatározza az EU-elnökségi jogviszonyhoz kapcsolódó sajátos adatkezelési szabályokat. Az EU-elnökségi jogviszonyban foglalkoztatottakról az európai uniós ügyek koordinációjáért felelős miniszter által vezetett minisztérium a 3. mellékletben meghatározott adatokat tartalmazó nyilvántartást vezet.

12.§

Annak érdekében, hogy a jogvitákban az esetleges hatásköri értelmezési problémák elkerülhetők legyenek, indokolt a normaszövegben egyértelműen feltüntetni, hogy az EU-elnökségi jogviszonyból származó igények érvényesítésére az alapjogviszonyra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

13.§

Az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátása érdekében a Kormány kérésére sor kerül az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata alapján foglalkoztatott európai uniós tisztviselők Magyarországra történő kirendelésére is, aminek a magyar szabályozásban is meg kell teremteni az alapját. E kirendelt tisztviselők a kirendelés ideje alatt is az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata hatálya alatt maradnak, a magyar jog szerint munkavégzésre irányuló jogviszonyuk nem jön létre.

A Kormány részére biztosítja a szükséges törvényi szintű felhatalmazást az EU-elnökségi jogviszony törvényi szintű rendezést nem igénylő részletszabályainak rendeletben való megalkotásához.

15.§

Hatályba léptető rendelkezések.

16. §

Sarkalatossági záradék.

17. §, 34-35. §, 42. §, 45. §, 55. §, 57. §

A Javaslat 5. § (2) bekezdéséhez hasonlóan a Javaslat alapján alapjogviszonyként elfogadható jogviszonyokat szabályozó egyes jogállási törvényekben is rendezni kell az alapjogviszony és az EU-elnökségi jogviszony párhuzamos fennállásának kérdését, a módosítások az alapjogviszony és az EU-elnökségi jogviszony közötti összeférhetetlenséget oldják fel az érintett jogállási törvényekben.

18. §

A módosítás alapján lényegesen jogszabálysértőnek minősül a végrehajtó intézkedése, ha az a pénzkezelésére és díjszabására irányuló szabályokat megsértette arra tekintet nélkül, hogy az a végrehajtási eljárás lefolytatására érdemi kihatással lett volna. A végrehajtóval szemben meghozott olyan határozatot, amely pénzösszeg megfizetésére kötelezi a végrehajtót, elektronikus úton megküldi a bíróság a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Hatóság) részére a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül, hogy a Hatóság a nyilvántartásába bevezesse. A határozatot a bíróság anonimizált formában küldi meg a Hatóság részére oly módon, hogy az kizárólag a Hatóság által vezetett nyilvántartásban szereplő adatokat tartalmazza.

19.§

A Hatóság a nyilvántartásában rögzíti, ha a végrehajtóval szemben olyan jogerős határozat született, amely pénzösszeg megfizetésére kötelezi a végrehajtót. Továbbá a módosítás alapján a Hatóság ellenőrzi, hogy a végrehajtó eleget tett-e a szakmai beszámoló-készítési kötelezettségének.

20. §

A módosítás a Karra vonatkozóan tartalmaz adatkezelési rendelkezéseket.

21.§

A módosítás alapján bővül a fegyelmi vétségek köre, amellyel együtt szigorodnak a végrehajtói szolgálat 7 évet követő újabb 7 évre történő továbbfolytatás megállapításának feltételei.

22.§

A módosítás alapján bővül a fegyelmi vétségek köre, amellyel együtt szigorodnak a végrehajtói szolgálat 7 évet követő újabb 7 évre történő továbbfolytatás megállapításának feltételei.

23.§

A módosítás alapján a hatósági ellenőrzés céljából a Kar hivatali szerve adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből és a gondnokoltak nyilvántartásából, amely adatigénylés eredményéről a Kar hivatali szerve tájékoztatja a Hatóság elnökét. Továbbá a végrehajtó, a végrehajtó-helyettes és a végrehajtójelölt minden év június 30. napjáig, valamint ha vele szemben büntető- vagy szabálysértési eljárás indul, akkor legkésőbb 3 munkanapon belül megküldi a bűnügyi nyilvántartó rendszerben kezelt adatairól (adatokról) kiállított hatósági bizonyítványt a Kar hivatali szervének és a Hatóság elnökének. A módosítás rendezi továbbá a Kar hivatali szervének és a Hatóság elnökének az adatok kezelésére vonatkozó szabályait.

A módosítás alapján szigorodnak a végrehajtóra vonatkozóan a szolgálatból történő felfüggesztés feltételei, valamint a végrehajtó-helyettesre és a végrehajtójelöltre vonatkozóan a névjegyzékből történő törlés feltételei.

25.§

Kötelező szakmai továbbképzést ír elő a módosítás a végrehajtók és a végrehajtó-helyettesek számára, valamint a végrehajtóktól beszámolási kötelezettséget vár a Hatóság az éves végrehajtói tevékenységükről és külön beszámolási kötelezettséget, ha másik végrehajtót helyettesítettek.

26. §

A módosítás alapján a kötelező szakmai továbbképzési kötelezettség teljesítéséről szóló tanúsítvány számát is tartalmazza a végrehajtók névjegyzése.

27.§

A módosítás értelmében a szolgálatából felfüggesztett végrehajtó esetén a felfüggesztés időtartama alatt a kari tagsága fennmarad, mindazonáltal a kari tagságából és a kari tisztségéből eredő jogokat nem gyakorolhatja, valamint az ezekből eredő kötelezettségek sem terhelik ezen időszak alatt.

28. §

A módosítás alapján a végrehajtók szakmai beszámolójával kapcsolatos ügyekben a Hatóság elnökének eljárására az Ákr. szabályai az irányadók azzal, hogy a szakmai beszámoló készítési kötelezettség megszegése esetén figyelmeztetés szankció alkalmazása kizárt.

29. §

A módosítás alapján a Hatóság elnökének előzetes egyetértésével kerülnek megválasztásra a szakülnökök.

30. §

A módosításokhoz kapcsolódó átmeneti rendelkezések.

31. §

A módosítás kiegészíti a Vht. felhatalmazó rendelkezéseit azzal, hogy a Hatóság elnöke felhatalmazást kap, hogy a végrehajtók és a végrehajtó-helyettesek kötelező szakmai továbbképzése, továbbá a végrehajtók szakmai beszámolója kapcsán a részletszabályokat rendeletben állapítsa meg.

32.§

A módosítás szövegcseréket tartalmaz, amelyek a módosuló rendelkezésekhez igazító szövegpontosító rendelkezések, valamint a 2021. október 1-jével Hatósághoz került feladatokhoz kapcsolódó szükséges pontosítások.

33. §, 43-44. §, 56. §

Az EU-elnökségi jogviszony, mint új jogviszony típus jogrendszerbe illesztésével összefüggésben szükséges módosításokat vezeti át az egyes adózási, közbeszerzési és társadalombiztosítási tárgyú törvényekben.

36-38. §, 50. §, 53. §

A módosítások a politikai és szakmai felsővezetők, a kormánybiztosok és a miniszterelnöki biztosok illetményének megállapítására vonatkozó szabályozás egységesítése miatt szükségesek.

40-41. §, 54. §

Technikai szövegpontosító rendelkezések.

39. §

A (2)–(4) bekezdés szerinti módosítás: a jogalkalmazás során felmerült tapasztalatokat megjelenítő módosítás a kiemelkedő, elsősorban gyakorlati szakmai tapasztalattal rendelkező szakembereknek az Egyetem tevékenységébe történő bevonásának elősegítését célozza.

A törvényjavaslat egyértelműsíti, hogy az Egyetemen vezetői megbízást – a rektori megbízás kivételével – az NKE tv. 16/E. §-a szerinti, oktatói munkakörben foglalkoztatott, címét a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott – az Egyetemre vagy az oktató hivatására utaló – elnevezéssel viselő személy is kaphat. A törvényjavaslat a hatályos szabályokra vonatkozó helyes jogértelmezés megerősítéseként ezen túlmenően tisztázza, hogy rektorhelyettesi, dékáni megbízást az NKE tv. 16/E. §-a szerinti, kiemelkedő elsősorban gyakorlati szakmai tapasztalattal rendelkező szakember is kaphat – a tanszékvezetői és kutató-intézetvezetői megbízásokhoz hasonlóan – abban az esetben, ha rendelkezik tudományos fokozattal.

Az NKE tv. 13. § (1) bekezdése rögzíti azon jogviszonyokat, amelyek keretében az Egyetemen munkakört, illetve vezetői beosztást lehet betölteni. Az NKE tv. 2. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a 13. §-ban meghatározott személyek esetében a törvényben nem szabályozott kérdésekben a jogállásukat szabályozó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni. Tekintettel a jogállási törvények módosításaira, indokolt folyamatosan felülvizsgálni az NKE tv. 13. § (1) bekezdése pontosításának szükségességét. Az érintett rendvédelmi szervek igényeinek figyelembe vételével a Javaslat a 13. § (1) bekezdés b) pontját egészíti ki a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátására, többletfeladatként történő megbízással, valamint a 13. § (1) bekezdés e) pontját a Hszt. szerinti tartós átirányítás esetével.

Az (5) bekezdés szerinti módosítás: a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet módosításával a Kormány felsőoktatásért és felnőttképzésért felelős tagja egyaránt a kultúráért és innovációért felelős miniszter lett, így az NKE tv. 9/B. § (1) bekezdésében indokolt csak az egyik feladatkört megjeleníteni, a felnőttképzésért való feladatkör törlése révén.

46. §

Az országgyűlési képviselői megbízatással nem rendelkező államtitkár és a miniszterelnök politikai igazgatója a Kormány előzetes engedélyével lehet a Magyar Nemzeti Bank felügyelőbizottságának, a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanácsnak, az Országos Betétbiztosítási Alap igazgatótanácsának, a Szanálási Alap igazgatótanácsának, a Likviditási Bizottságnak és a Fenntartható Gazdaságfehéredésért Felelős Bizottságnak, a közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban lévő befektetési alapkezelő irányító testületének, illetve felügyeleti feladatokat ellátó irányító testületének, valamint közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban lévő gazdasági társaság igazgatóságának és felügyelőbizottságának tagja, továbbá a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet Birtokpolitikai Tanácsának elnöke és tagja.

47-49.§

A módosítások a főispán összeférhetetlenségére és vagyonnyilatkozatára vonatkozó szabályozást hozzák összhangba a főispán megbízatásának megszűnésére vonatkozó szabályozással, illetve rendszertanilag elhatárolják egymástól a megbízatás megszűnésének és megszüntetésének eseteit.

51-52.§

A módosítások a járási hivatal vezetőjének jogviszonyára vonatkozó szabályok pontosítását tartalmazzák.

58. §

A módosítás megteremti a koherenciát a Vht. rendelkezéseivel és felhatalmazó rendelkezéseivel. Szükséges az SZTFH törvényben is rendelkezni arról, hogy a végrehajtók és végrehajtó-helyettesek kötelező szakmai továbbképzését és a végrehajtók szakmai beszámoló készítési kötelezettségét a módosítás előírja.

Végső előterjesztői indokolás

az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az igazságszolgáltatás függetlensége Magyarország alkotmányos rendje és a rendszerváltozáskor megteremtett demokratikus jogállami működése, valamint hazánk európai uniós tagságából adódó és nemzetközi térben vállalt kötelezettségei szempontjából egyaránt alapvető érték. Ezen érték hatékony érvényesülése szervezeti és státusbeli biztosítékokat egyaránt megkövetel.

Magyarország Alaptörvényének elfogadásakor, a bíróságok szervezetére és igazgatására, illetve a bírák jogállására és javadalmazására vonatkozó sarkalatos törvények megalkotásakor, valamint ezek módosításakor a jogalkotó egyaránt törekedett a magyar jogi hagyományok, a nemzetközi jó gyakorlatok és a hazai intézményi modellek tapasztalatainak figyelembe vételére. Egyes szabályozási megoldások kapcsán ugyanakkor az utóbbi időben felerősödtek olyan, a magyar jogi környezet sajátosságainak félreértéséből vagy – sajnálatos módon egyes szereplők oldaláról jelentkező – szándékos félreértelmezésekből adódó aggályok, amelyek beárnyékolták a magyar igazságszolgáltatás szervezetét, működését, elért eredményeit. A magyar Kormány ezen aggályok eloszlatása és a független magyar igazságszolgáltatás zavartalan működésének biztosítása érdekében a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv részeként vállalta a felmerült aggályok és félreértések tisztázását.

Az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló törvényjavaslatban (a továbbiakban: Javaslat) szereplő jelen törvénymódosítások négy sarokkő köré csoportosíthatók. Elsőként, a módosítások megerősítik az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) szerepét és hatásköreit az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöki hatáskörének ellensúlyozása érdekében. A bíróságok jelenlegi igazgatási modelljének kialakításakor a jogalkotó célja az volt, hogy az OBH elnökével és a közvetlen irányítása alatt álló OBH-val egy operatív, a problémákra azonnal reagálni tudó igazgatási vezetés álljon fel. Az Alaptörvényben tételezett struktúrában a bíróságok igazgatásáért egy független, Országgyűlés által megválasztott személy felelős és ezzel párhuzamosan egy szintén független, bírákból álló testület kontrollfunkciókat gyakorol. A Javaslat az OBT jogi személyiséggel való felruházása, a hatásköreinek védelmével kapcsolatos alkotmánybírósági és bírósági út megnyitása, egyetértési és kötelező véleményadási jogköreinek kiterjesztése révén e rendszer további kiegyensúlyozását szolgálja. A módosítások másik fő iránya a Kúria, mint a legfőbb bírósági szerv működését érinti, megerősítve a bírói testületek – ide értve az OBT-t – szerepét az igazgatási döntések terén, fokozva az ügyelosztási rend transzparenciáját és kibővítve a Kúria elnökére vonatkozó követelményeket, döntéseit övező biztosítékokat. Harmadik elemként a módosítás kivezeti a jogrendszerből azt a lehetőséget, hogy a közhatalmat gyakorló szervek (hatóságok) alkotmányjogi panasszal fordulhassanak az Alkotmánybírósághoz. A módosítások negyedik csomópontja pedig tisztázza, hogy a magyar bíráknak az Európai Unió Bírósága elé történő, előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésére vonatkozó, az uniós alapszerződésekből fakadó joga belső jogi eszközökkel nem korlátozható.

Ezen módosítások kidolgozását széles körű társadalmi konzultáció, illetve hazai és nemzetközi szakmai egyeztetések segítették, ide értve az Európai Bizottsággal folytatott, a Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervben foglalt mérföldköveknek való megfelelést visszaigazoló együttműködést is. Elfogadása és végrehajtása révén tovább erősödnek az igazságszolgáltatás függetlenségét – történeti alkotmányunk vívmányaival, a demokratikus jogállami értékekkel és nemzetközi standardokkal összhangban – garantáló biztosítékok.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Javaslat szerinti módosítások alapján a jövőben az OBT jogi személyiséggel rendelkezik majd, és bővülnek a feladatai. E változások miatt egyrészt az OBT valamennyi tagját az OBT tagságból eredő feladatai ellátásában egy-egy bírósági titkár segíti, aki az OBT tag felkérése alapján – ha a felkéréssel egyetért – beosztásra kerül az OBT-be. Emellett az OBT működését biztosító igazgatási feladatokat ellátó igazságügyi alkalmazottakból álló titkárság is segíti majd az OBT munkáját. Ezek az igazságügyi alkalmazottak az OBT alkalmazásában állnak. Minderre figyelemmel a Javaslat módosítja az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: lasz.) 1. § (1) bekezdését és abban rögzíti, hogy a törvény hatálya kiterjed az OBT igazságügyi alkalmazottainak szolgálati jogviszonyára is.

2. §

A Javaslat rögzíti, hogy az OBT igazságügyi alkalmazottai felett a munkáltatói jogkört az OBT elnöke gyakorolja.

3. §

A Javaslat kiegészíti az lasz.-nak a képesítési követelményekre vonatkozó szabályait és rögzíti, hogy az igazságügyért felelős miniszter az OBT képesítési követelményei esetében az OBT véleményének beszerzése mellett adja ki az erre vonatkozó rendeletet.

4. §

A Javaslat kiegészíti az lasz.-t azzal, hogy a képzés és továbbképzés részletes szabályait az OBT-vel szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak tekintetében az OBT határozatban állapítja meg.

5. §

Az OBT-hez bírósági titkár is beosztható lesz a Javaslat alapján. A bírósági titkár OBT-hez történő beosztására az OBT elnökének javaslatára kerül sor és ahhoz a bírósági titkár hozzájárulása is szükséges. A beosztott bírósági titkár esetében a munkáltatói jogkört a többi OBT-nél foglalkoztatott igazságügyi alkalmazotthoz hasonlóan az OBT elnöke gyakorolja. Az OBT-hez beosztott bírósági titkár beosztását az OBT javaslatára vagy a bírósági titkár kérelmére megszünteti az OBH elnöke. A bírósági titkárt a beosztás megszűnését követően a beosztását megelőző szolgálati helyére kell beosztani.

6. §

Az OBT-vel szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak esetében a teljesítményértékelés tekintetében is szükséges sajátos rendelkezéseket megállapítani. A Javaslat rögzíti, hogy a teljesítményértékelés részletes szabályait az OBT-vel szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak tekintetében az OBT határozatban állapítja meg.

7.§

A Javaslat kiegészíti az lasz.-nak a javadalmazásra vonatkozó rendelkezéseit azokkal a szükséges sajátos rendelkezésekkel, amelyek az OBT alkalmazottai tekintetében indokoltak. Az OBT-vel szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak esetében a besorolás részletes szabályait az OBT határozatban határozza meg.

8-9.§

A Javaslat kiegészíti az lasz.-nak a pótlékokra vonatkozó rendelkezéseit annak érdekében, hogy ezek a juttatások az OBT-ben foglalkoztatott igazságügyi alkalmazottakat is megillessék. Az OBT-nél dolgozó bírósági titkárt, bírósági fogalmazót, tisztviselőt és írnokot beosztási pótlék illeti meg, hasonlóan az OBH-nál és a Kúrián dolgozó igazságügyi alkalmazottakhoz. A címpótlékra való jogosultsághoz a cím, továbbá a főtanácsosi és tanácsosi cím adományozására az OBT alkalmazottainak tekintetében az OBT jogosult.

10.§

A Javaslat kiegészíti az lasz.-nak az egyéb juttatásokra vonatkozó szabályait is, és rögzíti, hogy az egyéb juttatások részletes szabályait az OBT-vel szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak és közeli hozzátartozóik, valamint az OBT-vel szolgálati jogviszonyban állt nyugalmazott igazságügyi alkalmazottak és közeli hozzátartozóik tekintetében az OBT határozatban állapítja meg.

11.§

Az OBT igazságügyi alkalmazottai tekintetében is meg kell határozni, hogy ki jogosult az esetükben főtanácsosi és tanácsosi cím adományozására. A Javaslat akként rendelkezik, hogy az OBT igazságügyi alkalmazottai esetében is – hasonlóan a bíróságok és az OBH igazságügyi alkalmazottaihoz – az OBT jogosult e címek adományozására.

12. §

Az lasz. alapján adható juttatások, kedvezmények és elismerések részletes szabályait, valamint az lasz. keretei között azok mértékét az OBT alkalmazottai tekintetében az OBT állapítja meg.

13.§

A Javaslat az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) módosításával kivezeti a jogrendszerből azt a lehetőséget, hogy a közhatalmat gyakorló szervek (hatóságok) alkotmányjogi panasszal fordulhassanak az Alkotmánybírósághoz.

14. §

A Javaslat egy komplex rendszert alkot, amely alapján az OBT jogainak érvényesítése érdekében az Alkotmánybírósághoz, illetve bírósághoz fordulhat. Ennek a rendszernek a része az OBT Alkotmánybírósághoz fordulási joga.

A Javaslat a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvényt (a továbbiakban: Bszi.) kiegészíti a 108/A. §-sal, amely alapján, ha az igazságügyért felelős miniszter a bírói álláspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló miniszteri rendelet tervezetére az OBT által adott kötelező véleménytől eltért, az OBT az Alkotmánybírósághoz fordulhat jogorvoslatért az igazságügyért felelős miniszterrel szemben. Ebben az esetben, ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg, hogy az OBT jogorvoslati kérelme megalapozott, a miniszteri rendeletet megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően jár el akkor is, ha az OBT arra hivatkozással fordul jogorvoslatért az Alkotmánybírósághoz, hogy a jogszabály előkészítéséért felelős szerv az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabály tervezetének véleményezését nem tette lehetővé az OBT számára.

Mindezeken túl, akkor is az Alkotmánybírósághoz fordulhat az OBT, ha valamely kihirdetett jogszabály, illetve jogszabályi rendelkezés az OBT jogait sérti. Ebben az esetben, ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg, hogy az OBT jogorvoslati kérelme megalapozott, a jogszabályt, illetve jogszabályi rendelkezést megsemmisíti.

Ezeknek a rendelkezéseknek az érvényesüléséhez szükséges szabályokat rögzíti a Javaslat az Abtv.-ben.

15.§

A Javaslat a közhatalmat gyakorló szervek (hatóságok) alkotmányjogi panaszának kivezetéséhez kapcsolódó hatályon kívül helyezéseket tartalmaz. A Javaslat továbbá azt a lehetőséget is megszünteti, hogy a jövőben az alkotmánybírók kérelmezhessék a bíróvá történő kinevezésüket.

16. §

A Javaslat alapján az OBT költségvetését maga határozza meg, és ennek megfelelően a Bszi.-ben is rögzítésre kerül, hogy a központi költségvetésről szóló törvény Bíróságokról szóló fejezetén belül az OBT önálló címet alkot.

17.§

A Javaslat a Bszi. módosításával fokozza az ügyelosztási rend transzparenciáját. Ennek keretében előírásra kerül, hogy a jövőben a Kúria esetében az ügyelosztási rendet nem csak a bírói tanács és a kollégium véleményének ismeretében, hanem e testületek egyetértésének megfelelően határozza meg a Kúria elnöke.

18. §

A Javaslattal kiegészítésre kerülő Bszi. 10. § (4)–(7) bekezdése rögzíti a Kúria ügyelosztási rendjére vonatkozó szabályokat. A Bszi. 10. § új (4) bekezdése rögzíti, hogy a Kúria ügyelosztása tekintetében konkrétan mely szempontoknak kell érvényesülniük. A Bszi. 10. § új (5) bekezdése a Kúria esetében külön rögzíti, hogy melyek azok az esetek, amikor az ügyelosztási rendtől el lehet térni, így a Kúria esetében az eltérési lehetőségeket általánosan szabályozó Bszi. 11. § (2) bekezdése nem alkalmazható. De a Bszi. 10. § új (6) bekezdése előírja, hogy az ügyelosztási rendtől való eltérés esetén is biztosítani kell a (4) bekezdésben foglaltak érvényesülését. A Bszi. 10. § új (7) bekezdése pedig azt biztosítja, hogy a felek meggyőződhessenek arról, hogy az ügyelosztási szabályok betartásra kerültek. Ennek érdekében rögzíti az új (7) bekezdés, hogy az ügyelosztási rendszer ügyenként naplózza az ügyelosztás teljes folyamatát, amelyet a Kúria a honlapján közzétesz.

19.§

A Javaslat technikai módosítást tartalmaz.

20. §

A Javaslat a Kúria ügyelosztási rendje szabályainak változásához kapcsolódóan a Kúria jogegységi panasz tanácsának összetételére vonatkozó szabályokat is részletezi, pontosítja. A Javaslat szerint a jogegységi panasz tanács tagjai az elnök és további 40 bíró. A Javaslat azt is rögzíti, hogy a Kúria kollégiumai az ügyelosztási rendben dönthetnek úgy, hogy a jogegységi panasz tanács két, az elnökön kívül 20-20 bíró tagból álló résztanácsban jár el.

21. §

A Javaslat bővíti az OBH elnökké választás törvényi feltételeinek körét. A jövőben az választható az OBH elnökévé, aki a hatályos rendelkezések szerinti feltételeknek való megfelelés mellett legalább 2 évig bírósági vezetői tisztséget töltött be, továbbá rendelkezik az OBH elnöke tisztségének betöltéséhez szükséges függetlenséggel, feddhetetlenséggel, pártatlansággal és integritással. A Javaslat a hatályos szabályoknak megfelelően fenntartja azt az előírást, hogy az OBH elnöke nem választható újra.

22.§

A Javaslat új rendszert vezet be az OBH elnöke tisztségének betöltésére vonatkozó szabályozásban. Az OBH elnökének személyére vonatkozó javaslatot az Országgyűlés számára továbbra is a köztársasági elnök teszi meg, azonban a köztársasági elnök a javaslatát azon személyek közül választva teszi meg, amely személyek esetében az OBT határozatában megállapította, hogy megfelelnek az OBH elnökével szemben támasztott törvényi követelményeknek.

Az eljárás során első lépésben a köztársasági elnök az OBH elnökének személyére vonatkozó javaslattétel előkészítése keretében az OBH elnöki tisztségre történő jelentkezési felhívást tesz közzé. A felhívásban rögzíteni kell a jelentkezési határidőt, a jelentkezés benyújtásának helyét, valamint az OBH elnöki tisztség betöltésének törvényi feltételeit. A következő lépésben a köztársasági elnök az OBH elnöki tisztségre jelentkezők névsorát és a jelentkezők önéletrajzát megküldi az OBT-nek. Ezt követően az OBT jelentkezőnként határozatot hoz a jelentkezők törvényi feltéteknek való megfelelősége kérdésében. Az OBT a határozatot a jelentkezők névsorának és önéletrajzának kézhezvételétől számított 45 napon belül hozza meg, a jelentkezők személyes meghallgatásán elhangzottakat is figyelembe véve. Az OBT a határozatokat indokolja. Az OBT a határozatot közli a jelentkezőkkel és a köztársasági elnökkel. Ha az OBT határozata azt állapítja meg, hogy a jelentkező nem felel meg a törvényi feltételeknek, úgy a jelentkező kifogással élhet a határozattal szemben, amely kifogást a közigazgatási ügyben eljáró Fővárosi Törvényszék bírál el egyszerűsített perben. A Fővárosi Törvényszék az OBT határozatának jogszerűségét vizsgálja,

ha megállapítja a jogsértést, az OBT határozatát megsemmisíti és az OBT-t új határozat meghozatalára kötelezi. A Fővárosi Törvényszék ítéletével szemben további perorvoslatnak nincs helye.

A Bszi. hatályos rendelkezései szerint abban az esetben, ha az OBH elnökének megbízatása nem a megbízatási idő leteltével szűnik meg, hanem egyéb okból, a köztársasági elnöknek 30 napon belül kell javaslatot tennie az OBH elnökének személyére. A fent leírtak szerinti új javaslattételi eljárás szabályai miatt nem elegendő a javaslattételre a 30 nap, ezért a Javaslat ezt a határidőt 100 napra emeli.

23.§

A Javaslat a Bszi. 76. §-ának módosításával rögzíti az OBT-nek a központi költségvetésről szóló törvény Bíróságokról szóló fejezetén belüli költségvetési önállóságához szükséges rendelkezéseket. A Javaslat alapján az OBH elnöke, amikor összeállítja a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatát és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolóját az OBT tekintetében az OBT által meghatározottakat kell abban feltüntetnie változtatás nélkül, majd a Kormány ezt a javaslatot a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat részeként változtatás nélkül terjeszti az Országgyűlés elé. Az is az OBT költségvetési önállóságát erősíti, hogy az OBT cím tekintetében az OBT a fejezetet irányító szerv, továbbá az OBH elnöke az OBT előirányzatait nem csoportosíthatja át.

A Javaslat továbbá rögzíti, hogy melyek azok a feladatkörök, amelyeket az OBH elnöke az OBT egyetértésével, illetve az OBT kötelező véleményének kikérésével gyakorol.

24. §

A Bszi. hatályos rendelkezései alapján az OBH elnöke a határozatait a szükséghez képest indokolja. Ugyanakkor annak érdekében, hogy az OBT az egyetértési jogát, illetve a kötelező véleményezési jogát hatékonyan tudja gyakorolni, szükséges, hogy ismerje, hogy az OBH elnöke határozatában foglaltak mely indokokon alapulnak. Erre figyelemmel a Javaslat rögzíti, hogy az OBH elnöke azokat a határozatait, amelyekhez az OBT egyetértése vagy kötelező véleménye szükséges, indokolja.

25.§

A Javaslat az OBH elnöki tisztségének betöltésére vonatkozó eljárás alapul vételével alakítja át az OBH elnökhelyettesi tisztség betöltésére vonatkozó eljárást is. Az OBH elnökhelyettesévé az a bíró vagy igazságügyi alkalmazott nevezhető ki, aki legalább 5 éves bírói szolgálati viszonnyal rendelkezik és legalább 2 évig bírósági vezetői tisztséget töltött be, továbbá rendelkezik az OBH elnökhelyettesi tisztség betöltéséhez szükséges függetlenséggel, feddhetetlenséggel, pártatlansággal és integritással.

Az OBH elnöke annak a pályázónak az OBH elnökhelyettesévé való kinevezésére tehet javaslatot, akinek az esetében az OBT határozatában megállapította, hogy megfelel az OBH elnökhelyettesével szemben támasztott törvényi követelményeknek. Az OBH elnöke a pályázók névsorát és önéletrajzát megküldi az OBT-nek a pályázók törvényi feltételeknek való megfelelősége tárgyában pályázónként történő határozathozatal érdekében.

Az OBT határozathozatalának és a határozattal szembeni kifogásnak a folyamatára azokat a rendelkezéseket kell alkalmazni, amelyek az OBH elnökének jelölése során is érvényesülnek.

26. §

Tekintettel arra, hogy a jövőben az OBT jogi személyiséggel, önálló költségvetéssel rendelkezik, és az OBT működését biztosító igazgatási feladatokat ellátó igazságügyi alkalmazottak is segítik majd az OBT munkáját, a módosítás mellőzi az OBH feladatai közül az OBT működésével kapcsolatos ügyviteli feladatok rögzítését.

27. §

A Javaslat rögzíti, hogy az OBT önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv, székhelye Budapest. Az OBT jogi személyiséggel rendelkezik, mivel az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 7. § (1) bekezdése szerint a költségvetési szerv jogszabályban vagy alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személy.

A hatályos szabályozás szerint az OBT elnökei, elnökhelyettesei a törvényben meghatározottak szerinti rendben váltják egymást. A hatályos szabályozás az OBT elnöke tekintetében csak azt rögzíti, hogy vezeti és képviseli az OBT-t. A Javaslat az OBT megváltozott jogállásához igazítja az OBT elnökének és elnökhelyettesének pozícióját.

A Javaslat alapján törvényi rend szerinti váltás helyett az elnököt és az elnökhelyettest az OBT tagjai maguk közül titkos szavazással, egyszerű többséggel választják, főszabály szerint 3 évi időtartamra. Az elnök és az elnökhelyettes újraválasztható.

A Javaslat az OBT elnökének az eddigieknél hangsúlyosabb szerepe miatt a helyettesítésére vonatkozóan is kiegészítő szabályokat ad. E szerint az OBT elnökét az elnökhelyettes helyettesíti. Az elnökhelyettes akadályoztatása esetén az OBT elnökét a leghosszabb bírói szolgálati jogviszonnyal rendelkező OBT tag helyettesíti. Akadályoztatás alatt kell érteni azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve.

29.§

Figyelemmel arra, hogy a Javaslat szerinti módosítások alapján az OBT önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv, a Javaslat részletesebben meghatározza az OBT elnökének feladatait is. E szerint az OBT elnöke vezeti és képviseli az OBT-t, a költségvetési keretek között gondoskodik az OBT működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről, irányítja az OBT pénzügyi, gazdasági tevékenységét, gyakorolja az OBT igazságügyi alkalmazottai felett a munkáltatói jogokat.

Tekintettel arra, hogy a Javaslat szerinti módosítás alapján az OBT elnöke és elnökhelyettese esetében már hosszabb időre választott tisztségekről beszélhetünk, szükségessé vált az OBT elnöke és elnökhelyettese megbízatásának megszűnését is szabályozni. A megbízatás megszűnik a megbízatási időtartam leteltével, lemondással, az OBT tagság megszűnésével, vagy felmentéssel. Felmentő határozatot az OBT kétharmados többséggel hozhat, ha az elnök, illetve az elnökhelyettes a feladataival kapcsolatos kötelességeit vétkesen megszegi, hosszabb időn át elmulasztja vagy súlyosan elhanyagolja.

30. §

A Javaslat a Bszi. 103. §-ának módosításával meghatározza az OBT kibővült feladatkörét. E körben az eddigi feladatain túl a következő feladatokat is ellátja az OBT.

Az OBT az általános központi igazgatás területén a bíróságokat érintő jogszabály alkotására tehet javaslatot, valamint véleményezi – az önkormányzati rendeleteket kivéve – az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabályok tervezetét. Az OBT számára biztosított ezen véleményezési jog elkülönül a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény (a továbbiakban: 2010. évi CXXXI. törvény) szerinti társadalmi egyeztetéstől, amellett plusz jogosítványt jelent. Ezt támasztja alá az is, hogy a 2010. évi CXXXI. törvény 1. § (2) bekezdése azt rögzíti, hogy "[e] törvény rendelkezései nem érintik az egyéb jogszabályokban, illetve közjogi szervezetszabályozó eszközökben meghatározott véleményezési és egyeztetési jogosultságokat."

Az OBT a költségvetés területén ellátja az OBT tekintetében a fejezetet irányító szerv feladatát, összeállítja a költségvetésére vonatkozó javaslatát és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolóját, valamint véleményezi a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatot és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolót. Egyetértési jogot gyakorol továbbá a bíráknak és bírósági vezetőknek a Bjt. 189. § (1) és (2) bekezdése szerinti egyéb juttatások részletes feltételeinek és mértékének szabályai tekintetében azzal, hogy ez az egyetértési jog kiterjed minden olyan egyéb juttatásra, amelyet a bíráknak és bírósági vezetőknek a bíróságok éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően, a cafetéria-rendszeren kívül ítélnek oda.

Az OBT a statisztikai adatgyűjtés, az ügyelosztás és a munkatehermérés területén egyetértési jogot gyakorol az OBH elnökének a szükséges bírói és igazságügyi alkalmazotti létszámok meghatározására vonatkozó döntése tekintetében, a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott keretek figyelembe vételével. Egyetértési jogot gyakorol továbbá az OBH elnökének a bírói munkateher mérésére szolgáló adatlapok és módszerek meghatározására, továbbá a munkateher és az országos ügyforgalmi adatok alakulásának áttekintésére,

valamint bírósági szintenként és ügyszakonként a peres és nemperes eljárások átlagos országos munkaterhének meghatározására vonatkozó döntése tekintetében.

Az OBT a személyzeti területen kötelező véleményt ad az OBH elnökének és a Kúria elnökének tisztségére jelentkező személy tisztséggel szemben támasztott törvényi követelményeknek való megfelelőségéről, valamint az OBH elnökhelyettesének és a Kúria elnökhelyettesének tisztségére pályázó személy tisztséggel szemben támasztott törvényi követelményeknek való megfelelőségéről a jelentkezők, illetve a pályázók személyes meghallgatásán elhangzottakat is figyelembe véve. Egyetértési jogot gyakorol az OBH elnökének és a Kúria elnökének a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben foglaltak szerint a kijelölés bíró hozzájárulása nélküli megszüntetéséről szóló döntése tekintetében, továbbá az OBH elnökének a bíró Kúriára és érintett szervhez történő beosztásáról szóló döntése, valamint a bíró kirendeléséről szóló döntése tekintetében. Egyetértési jogot gyakorol az OBH elnökének és a Kúria elnökének a bírói álláspályázatot eredménytelenné nyilvánító döntése tekintetében, ha a pályázaton legalább egy, a pályázati feltételeknek megfelelő, érvényes pályázatot benyújtó, a bírói tanács rangsorában szereplő pályázó részt vett. Egyetértési jogot gyakorol az OBH elnökének és a Kúria elnökének a bírósági vezetői pályázatot eredménytelenné nyilvánító döntése tekintetében, ha a pályázaton legalább egy, a pályázati feltételeknek megfelelő, érvényes pályázatot benyújtó, a véleményező szerv, illetve véleményező szervek által támogatott pályázó részt vett. A bírói álláspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló igazságügyi miniszteri rendelet tervezetére kötelező véleményt ad, amelytől nem térhet el az igazságügyért felelős miniszter.

Az OBT a képzés területén egyetértési jogot gyakorol a bírák képzési rendszerének és a bírák képzési kötelezettsége teljesítésének szabályai tekintetében.

Az OBT a tájékoztatás területén meghatározza az OBH elnökének az OBT felé fennálló féléves tájékoztatási kötelezettsége tekintetében a tájékoztató felépítését.

Az OBT – Bszi. 108/A. § (1) és (9) bekezdésében meghatározott – jogorvoslati jogának hatékony érvényesülése érdekében a Javaslat rögzíti, hogy a jogszabály kihirdetése és hatálybalépése között legalább 60 napnak el kell telnie abban az esetben, ha a jogszabály tekintetében a Bszi. véleményezési jogot biztosít az OBT-nek, illetve ha a jogszabály tervezetére az OBT szintén a Bszi. alapján kötelező véleményt ad.

31.§

A Javaslat törvényi felhatalmazást ad az OBT-nek a bíróságok igazgatásával kapcsolatos valamennyi dokumentumhoz, információhoz és adathoz – beleértve a személyes adatokat is – való hozzáféréshez. Ez a jog magában foglalja azt a jogot is, hogy az OBT a dokumentumról, adatról másolatot készíthet. Ezt a jogát az OBT természetesen a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok betartása mellett jogosult gyakorolni. A Javaslat meghatározza azt is, hogy az OBT által megkeresettnek mennyi idő áll rendelkezésére a megkeresés teljesítésére: ez a határidő a megkeresés beérkezésétől számított 15 nap. Ha az OBT-nek a fenti hozzáférési jogon alapuló megkeresését valamely szerv vagy személy elutasítja vagy a fenti 15 napos határidőn belül nem teljesíti, az OBT polgári pert indíthat a Bszi.-nek a Javaslattal megállapított új 108/B. §-a alapján.

32.§

A Javaslat az OBT költségvetési önállóságára vonatkozó szabályozás teljessége érdekében előírja, hogy az OBT a tárgyévet megelőzően meghatározza tárgyévi költségvetését, amelyet közöl az OBH elnökével, valamint rögzíti a Javaslat, hogy az OBT elnöke gazdálkodik az OBT rendelkezésére bocsátott költségvetési kerettel, e körben utalványozási és kötelezettségvállalási joga van. Ahogyan azt az lasz.-t módosító rendelkezésekhez fűzött indokolás is tartalmazza, az OBT működését biztosító igazgatási feladatokat ellátó igazságügyi alkalmazottakból álló titkárság is segíti majd az OBT munkáját.

Az OBT működésére vonatkozó szabályok között a Javaslat az erős egyetértési, illetve kötelező véleményadási joghoz kapcsolódóan garanciális szabályként rögzíti, hogy ezeket a határozatokat az OBT-nek részletesen indokolnia kell.

33.§

Szintén az OBT erős egyetértési, illetve kötelező véleményadási jogához kapcsolódó garanciális szabály az, hogy az OBT bírósági elnök tagjai, valamint elnökhelyettes tagjai nem vehetnek részt az igazgatási tevékenységükkel kapcsolatos határozatok meghozatalában.

34. §

A Bszi. Javaslattal megállapított új 108/A–108/G. §-a, valamint az Abtv. Javaslattal megállapított új 36/A. és 36/B. §-a egy komplex rendszert alkot, amely alapján az OBT jogainak érvényesítése érdekében az Alkotmánybírósághoz, illetve – egyes esetekben polgári per, egyes esetekben pedig közigazgatási (megtámadási per, mulasztási) per indításával – bírósághoz fordulhat.

A jogorvoslati rendszer a következők szerint épül fel.

Bszi. Javaslattal megállapított 108/A. §-a alapján az OBT az Alkotmánybírósághoz fordulhat jogorvoslatért az alábbi okok alapján.

Ha az igazságügyért felelős miniszter a bírói álláspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló miniszteri rendelet tervezetére az OBT által adott kötelező véleménytől eltért, az OBT az igazságügyért felelős miniszterrel szemben az Alkotmánybírósághoz fordulhat jogorvoslatért. Ebben az esetben, ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg, hogy az OBT jogorvoslati kérelme megalapozott, a miniszteri rendeletet megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság az eljárás során az OBT kérelmére fel is függesztheti a kihirdetett, de még hatályba nem lépett miniszteri rendelet vagy a miniszteri rendelet meghatározott rendelkezésének hatálybalépését, ha súlyos és helyrehozhatatlan kár vagy hátrány elkerülése, az Alaptörvény vagy a jogbiztonság védelme érdekében azonnali intézkedésre van szükség.

Ugyancsak az Alkotmánybírósághoz fordulhat jogorvoslatért az OBT, ha a jogszabály előkészítéséért felelős szerv az igazságszolgáltatási rendszert érintő jogszabály tervezetének véleményezését nem tette lehetővé az OBT számára.

Ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg, hogy az OBT jogorvoslati kérelme megalapozott, a jogszabályt megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság az OBT kérelmére ezen eljárás során is felfüggesztheti a kihirdetett, de még hatályba nem lépett jogszabály, vagy jogszabályi rendelkezés hatálybalépését, ha súlyos és helyrehozhatatlan kár vagy hátrány elkerülése, az Alaptörvény vagy a jogbiztonság védelme érdekében azonnali intézkedésre van szükség.

E szabályok tényleges érvényre juttathatóság érdekében a Bszi. 103. §-ának a Javaslattal beiktatásra kerülő (4b) bekezdése rögzíti, hogy ezen körbe tartozó jogszabály kihirdetése és hatálybalépése között legalább 60 napnak el kell telnie.

Mindezeken túl, akkor is az Alkotmánybírósághoz fordulhat az OBT, ha valamely kihirdetett jogszabály, illetve jogszabályi rendelkezés az OBT jogait sérti. Ebben az esetben, ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg, hogy az OBT jogorvoslati kérelme megalapozott, a jogszabályt, illetve jogszabályi rendelkezést megsemmisíti.

A Bszi. Javaslattal megállapított 103/A. §-a alapján az OBT a bíróságok igazgatásával kapcsolatos valamennyi dokumentumhoz, információhoz és adathoz – beleértve a személyes adatokat is – hozzáférhet. Az OBT erre irányuló megkeresését 15 napon belül teljesíteni kell. Ha valamely szervezet, illetve személy az OBT-nek ezen a jogán alapuló megkeresését elutasítja vagy 15 napon belül nem teljesíti azt, az OBT mint felperes a hozzáférés biztosítása iránt polgári per indíthat a Fővárosi Törvényszék előtt a megkeresett szervezet, illetve személy mint alperes ellen a Bszi. Javaslattal megállapított 108/B. §-a alapján. A törvényben szereplő valamely szervezet vagy személy ez esetben a dokumentumokkal rendelkező, illetve az adatkezelő szervezet vagy személy, és nem tartozik ezen személyek körébe a dokumentumokkal rendelkező, illetve az adatkezelő személynek vagy szervezetnek az az alkalmazottja, aki az OBT megkeresése tekintetében az ügyintézést végzi. A bíróság a perben soron kívül jár el. Ha a bíróság a keresetnek helyt ad, határozatában az alperest – a hozzáférés teljesítésére rendelkezésre álló határidő meghatározásával – a kért hozzáférés biztosítására kötelezi. A perben felülvizsgálatnak nincs helye.

Ha az OBH vagy a Kúria az OBT-vel szemben fennálló, törvényben meghatározott kötelezettségét elmulasztja, az OBH az OBH vagy a Kúria ellen a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) szerint mulasztási pert indíthat a Fővárosi Törvényszék előtt a Bszi. Javaslattal megállapított 108/C. §-a alapján. Ha a kötelezettség teljesítésére törvény nem határoz meg határidőt, az OBT a perindítást megelőzően észszerű határidő megadásával felhívja a kötelezettet a törvényben meghatározott kötelezettsége teljesítésére.

A fegyverek egyenlőségének elve érvényesülésének biztosítása érdekében, az OBH, a Kúria, illetve az igazságügyért felelős miniszter is indíthat a Kp. szerinti mulasztási pert az OBT-vel szemben a Bszi. Javaslattal megállapított 108/D. §-a alapján, ha az OBT törvényben meghatározott egyetértési, illetve véleményadási kötelezettségét elmulasztja.

A Bszi. Javaslattal megállapított 108/C. és 108/D. §-a szerinti mulasztási per a közigazgatási per egy fajtája. A mulasztási pert a Kp. rendelkezései szerint kell lefolytatni. A perben felülvizsgálatnak nincs helye.

E perek esetében fontos hangsúlyozni, hogy a mulasztási per sohasem vonatkozhat az elmulasztott cselekmény tartalmára. Tehát pl. az egyetértési jog esetén a bíróság csak azt állapítja meg, hogy az OBT nem nyilatkozott az egyetértési joggal kapcsolatban, sem pozitívan, sem negatívan. Ezután, ha az OBT pl. az egyetértésének meg nem adásáról kifejezetten nyilatkozik, akkor ezzel teljesítette az elmulasztott kötelezettségét.

A Bszi. Javaslattal megállapított 108/E. §-a az OBT törvényben meghatározott jogainak – ideértve a véleményadási és egyetértési jogát is – védelme érdekében további lehetőséget ad az OBT-nek a jogorvoslatra azzal, hogy közigazgatási bírósághoz fordulhat megtámadási per keretében. Az OBT a perben megtámadhatja az egyedi döntéseket, a jogalkotásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó általános hatályú rendelkezéseket – ezek alatt praktikusan minden olyan szabályzatot érteni kell, amely nem minősül közjogi szervezet szabályozó eszköznek –, valamint a normatív utasításokat, ez utóbbit csak az OBH elnöke adhat ki. A perben a Fővárosi Törvényszék jár el. A perben az OBT számára rendelkezésre áll az azonnali jogvédelem lehetősége: az egyedi döntés és a jogalkotásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó általános hatályú rendelkezés esetén a halasztó hatály, míg a normatív utasítás esetén az ideiglenes alkalmazási tilalom elrendelését kérelmezheti az OBT.

Ha az OBH vagy a Kúria az adott igazgatási cselekmény meghozatala során az OBT törvényben meghatározott jogának gyakorlását nem biztosította vagy egyetértési és kötelező véleményadási jog esetén annak tartalmát figyelmen kívül hagyta vagy azzal ellentétes rendelkezést hozott, a bíróság az egyedi döntés és a jogalkotásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó általános hatályú rendelkezés esetén az igazgatási cselekményt megsemmisíti, míg normatív utasítás esetén kötelezi a normatív utasítás megalkotására jogosultat, hogy az OBT kötelező erejű véleményadáshoz való jogát figyelmen kívül hagyó normatív utasítást helyezze hatályon kívül.

Ha a bíróság a normatív utasítás hatályon kívül helyezésére kötelezi az ítéletében a normatív utasítás megalkotására jogosultat, és a perben ideiglenes alkalmazási tilalmat rendelt el, az ideiglenes alkalmazási tilalom meghosszabbodik a normatív utasítás hatályon kívül helyezéséig, így a normatív utasítás az alatt az idő alatt sem alkalmazható, ameddig nem kerül az ítéletnek megfelelően hatályon kívül helyezésre.

A Bszi. Javaslattal megállapított 108/B., 108/C. és 108/E. §-a szerinti pereket az OBH ellen kell megindítani, ha a törvényi kötelezettség szerinti hatáskör gyakorlója az OBH elnöke, az OBH vagy az OBH valamely szervezeti egysége, akkor pedig a Kúria ellen kell megindítani, ha a törvényi kötelezettség szerinti hatáskör gyakorlója Kúria elnöke, vagy a Kúria valamely bírói testülete. A Fővárosi Törvényszék határozatának kötelezettje pedig a törvényi kötelezettség szerinti hatáskör gyakorlója lesz.

Az OBT-vel szembeni mulasztási pert az OBH indíthatja meg, ha az OBT által elmulasztott kötelezettség az OBH elnökével, az OBH-val vagy az OBH valamely szervezeti egységével szemben áll fenn, akkor pedig a Kúria indíthatja meg, ha az OBT által elmulasztott kötelezettség a Kúria elnökével vagy a Kúria valamely bírói testületével szemben áll fenn.

A fenti jogorvoslati lehetőségek természetesen nem érintik az OBT egyéb jogszabályok által biztosított bírósághoz fordulási jogát.

35.§

Figyelemmel arra, hogy a Javaslat jelentősen bővíti az OBT hatásköreit, a Javaslat azt is rögzíti, hogy az OBT tagját annak érdekében, hogy az OBT tagságból eredő feladatait megfelelően elláthassa, a törvényszék elnökével azonos mértékben mentesíteni kell a bírói munka alól.

Ahogyan azt az lasz.-t módosító rendelkezésekhez fűzött indokolás is tartalmazza, az OBT valamennyi tagját az OBT tagságból eredő feladatai ellátásában egy-egy bírósági titkár segíti, aki az OBT tag felkérése alapján – ha a felkéréssel egyetért – beosztásra kerül az OBT-be az lasz. Javaslat szerint módosított rendelkezéseinek megfelelően. Az OBT-be beosztott bírósági titkár felett a munkáltatói jogkört az OBT elnöke gyakorolja.

36.§

A Javaslat a hatályos szabályokban foglaltakon túl további feltételeket határoz meg a Kúria elnökévé válás tekintetében. Az a bíró választható a Kúria elnökévé, aki a hatályos feltételeken túl legalább kétéves kúriai bírói tapasztalattal, valamint a Kúria elnöke tisztségének betöltéséhez szükséges függetlenséggel, feddhetetlenséggel, pártatlansággal és integritással rendelkezik. A Javaslat kimondja azt is, hogy a Kúria elnöke nem választható újra.

A Kúria elnökének személyére vonatkozó javaslatot az Országgyűlés számára továbbra is a köztársasági elnök teszi meg, azonban a köztársasági elnök a javaslatát azon személyek közül választva teszi meg, amely személyek esetében az OBT határozatában megállapította, hogy megfelelnek a Kúria elnökével szemben támasztott törvényi követelményeknek.

A folyamatra egyebekben azokat a rendelkezéseket kell alkalmazni, amelyek az OBH elnökének jelölése során is érvényesülnek.

37.§

A Kúria elnökének meghatározott döntései esetében az OBT-t egyetértési, illetve kötelező véleményezési jog illeti meg. Annak érdekében, hogy az OBT az egyetértési jogát, illetve a kötelező véleményezési jogát hatékonyan tudja gyakorolni, szükséges, hogy ismerje, hogy a Kúria elnöke határozatában foglaltak mely indokokon alapulnak. Erre figyelemmel a Javaslat rögzíti, hogy a Kúria elnöke azokat a határozatait, amelyekhez az OBT egyetértése vagy kötelező véleménye szükséges, indokolja.

38.§

A Bszi. hatályos rendelkezései szerint a bíróság elnökét akadályoztatása esetén az elnökhelyettes helyettesíti. Ugyanakkor a Bszi. hatályos rendelkezései nem rögzítik annak törvényi rendjét, hogy az elnökhelyettes akadályoztatása esetén ki helyettesíti az elnököt. Ezt pótolja a Javaslat.

39. §

A Kúria elnökhelyettesévé az a pályázó nevezhető ki, aki megfelel a Kúria elnökével szemben támasztott törvényi követelményeknek és nem áll hozzátartozói kapcsolatban a Kúria elnökével. A Kúria elnökhelyettesi tisztségére pályázókat véleményezi a Kúria teljes ülése, majd ezt követően valamennyi pályázó névsorát és önéletrajzát megküldi a Kúria elnöke az OBT-nek annak érdekében, hogy a pályázók törvényi feltételeknek való megfelelősége tárgyában határozatot hozzon. A Kúria elnöke annak a pályázónak a Kúria elnökhelyettesévé való kinevezésére tehet javaslatot, akiről az OBT megállapította, hogy megfelel a Kúria elnökhelyettesével szemben támasztott törvényi követelményeknek. Az OBT határozathozatalának és a határozattal szembeni kifogásnak a folyamatára azokat a rendelkezéseket kell alkalmazni, amelyek az OBH elnökének jelölése során is érvényesülnek.

40-41.§

A Javaslat a bírósági vezetői tisztségekre vonatkozó pályázatok esetében bővíti a Kúria bírói tanácsának és kollégiumainak véleményezési jogkörét és erősíti a szerepét. A Kúria kollégiumvezetője, kollégiumvezető-helyettese és tanácselnöke esetén a Kúria bírói tanácsa, majd ezt követően a Kúria megfelelő ügyszakú kollégiuma, míg a Kúria főtitkára esetén a Kúria bírói tanácsa, majd ezt követően a Kúria kollégiumai alakítják ki álláspontjukat. A Javaslat azt is kimondja, hogy a Kúria bírói tanácsának és kollégiumainak véleménye ezekben az esetekben köti a kinevezésre jogosult Kúria elnökét.

Emellett a Javaslat a Bszi. 132. § (5) és (6) bekezdéséből elhagyja a Kúria elnökére utalást, mivel a Kúria elnökét a véleményező szervek javaslata köti a bírósági vezetői álláspályázatok elbírálása során, így nem fordulhat elő, hogy a véleményező szerv javaslatától eltérő döntést hozzon. A Kúria elnöke esetében a Bszi. 132. § (5) és (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelő szabályozást csak a Kúria elnökhelyettese esetében kell rögzíteni, mivel az elnökhelyettesi tisztségre pályázókat a Kúria teljes ülése véleményezi, de a teljes ülés véleménye nem köti a Kúria elnökét, ezért arra az esetre kell szabályt adni, amikor a Kúria elnöke a 128. § (1b) bekezdésében foglaltaknak megfelelő pályázók közül a teljes ülés javaslatától eltérő pályázó kinevezésére tesz javaslatot, illetve a 128. § (1b) bekezdésében foglaltaknak megfelelő pályázók közül olyan pályázó kinevezésére tesz javaslatot, aki a teljes ülés többségi támogatását nem nyerte el.

42. §

A Javaslat szigorítja OBH elnöke és a Kúria elnöke kinevezési jogosultsága alá tartozó tisztségre kiírt pályázat eredménytelenné nyilvánításának feltételeit. Az OBT egyetértésével kerülhet sor az eredménytelenné nyilvánításra akkor, ha pályázaton legalább egy, a pályázati feltételeknek megfelelő, érvényes pályázatot benyújtó, a véleményező szerv, illetve véleményező szervek által támogatott pályázó részt vett.

Emellett a Javaslat a jövőben a bírósági elnöki és elnökhelyettesi bírósági vezetői állás esetében nem teszi lehetővé a tisztség megbízás útján történő betöltését.

43-44. §

A Javaslat erősíti a Kúria bírói tanácsának és kollégiumainak hatáskörét egyrészt azzal, hogy bővíti azok körét, akiket véleményez a bírói tanács, illetve a kollégium, és a Javaslat a Kúria vezető tisztségviselői pályázati eljárása esetében rögzíti, hogy a pályázókról alkotott véleményük köti a kinevezésre jogosult Kúria elnökét a Bszi. 132. § Javaslattal megállapított (4a) bekezdése alapján, másrészt azzal, hogy előírja az egyetértési jogát a bírónak a Kúriára való kirendelése tekintetében, valamint a Kúria ügyelosztási rendje tekintetében.

45.§

A Javaslat átmeneti szabályokat tartalmaz az OBT tagjainak újraválaszthatósága, valamint az OBT elnöki és elnökhelyettesi tisztség betöltése vonatkozásában.

A Javaslat továbbá átmeneti rendelkezéseket tartalmaz annak érdekében, hogy az OBT megkapja a titkársági és adminisztratív teendők ellátásához szükséges támogatást és infrastruktúrát arra az átmeneti időszakra, ami az OBT mint önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv létrehozásához szükséges.

46. §

A sarkalatossági záradéknak a Javaslat szerinti módosítások okán szükséges korrekcióját végzi el a Javaslat.

47.§

A Javaslat az OBT, valamint a Kúria bírói tanácsa és kollégiumai új feladat-meghatározása okán szükséges hatályon kívül helyezéseket végzi el. Valamint a bírósági elnöki és elnökhelyettesi tisztség megbízás útján történő betöltésének lehetőségét biztosító rendelkezést is hatályon kívül helyezi a Javaslat.

48. §

A Javaslat a Bjt. rendelkezései közül is hatályon kívül helyezi az azt biztosító szabályt, hogy az Alkotmánybíróság tagja kérelmezze a bíróvá történő kinevezését. A Javaslat ehhez kapcsolódó technikai pontosítást végez el.

49.§

Az igazságügyért felelős miniszter rendeletben határozza meg az egyes törvényi szempontokhoz rendelhető pontszámot a bírói, a magasabb bírói álláshelyre benyújtott pályázat esetén. A Javaslat a Bjt.-ben is rögzíti, hogy a rendelet tervezetére az OBT által kialakított véleménytől nem térhet el az igazságügyért felelős miniszter, valamint azt is, hogy a rendelet kihirdetése és hatálybalépése között legalább 60 napnak el kell telnie.

A Javaslat szigorítja annak lehetőségét, hogy az OBH elnöke mely esetben nyilváníthatja eredménytelenné a bírói álláspályázatot. Ha a pályázaton legalább egy, a pályázati feltételeknek megfelelő, érvényes pályázatot benyújtó, a bírói tanács rangsorában szereplő pályázó részt vett, az OBH elnöke a pályázatot csak az OBT egyetértésével nyilváníthatja eredménytelenné. Ez a rendelkezés a Bjt. 19. §-ában foglalt utaló szabály alapján a Kúria elnöke esetében is érvényesül.

51-52.§

A Javaslat erősíti az OBT jogosítványait a tekintetben is, hogy a bírónak a Kúriához és az érintett szervhez történő beosztott bírókénti beosztására az OBT egyetértése szükséges.

53.§

Ahhoz is az OBT egyetértése szükséges, hogy az OBH elnöke vagy a Kúria elnöke a bíró kijelölését (közigazgatási ügyekben vagy munkaügyi ügyekben való eljárásra kijelölés, egyes speciális büntető ügyekben való eljárásra kijelölés) a bíró hozzájárulása nélkül megszüntesse.

54. §

Ha a bírót az OBH elnöke kívánja kirendelni, azt szintén az OBT egyetértésével teheti meg. Kúriára történő kirendelés esetén emellett még Kúria bírói tanácsa, valamint a Kúriának a kirendelendő bíró ügyszakának megfelelő ügyszakú kollégiuma egyetértése is szükséges.

55.§

A Javaslat rendelkezik arról, hogy az OBH elnöke a képzés rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait az OBT egyetértésével kiadott szabályzatban határozza meg.

56. §

Az OBH-ba történő beosztás megszűnését követően a bírót tényleges bírói álláshelyre kell beosztani. A Javaslat alapján ez a tényleges bírói álláshely nem lehet magasabb szintű mint a bíró hivatali tevékenységét megelőző bírósági szint. Ez a szabály – utaló szabály alapján – érvényesül a Kúriára beosztott bíró és az érintett szervhez beosztott bíró beosztásának megszűnését követő tényleges bírói álláshelyre történő beosztás esetén is.

57.§

A Javaslat a Bjt. rendelkezései közül is hatályon kívül helyezi az azt biztosító szabályt, hogy az Alkotmánybíróság tagja kérelmezze a bíróvá történő kinevezését. A jövőben tehát az Alkotmánybíróság tagjává választását megelőzően bírói kinevezéssel nem rendelkező alkotmánybíró az Alkotmánybíróság tagjává választását követően nem kérelmezheti, hogy a köztársasági elnök bíróvá kinevezze. Az Alkotmánybíróságnak azonban vannak olyan tagjai is, akik már bírók voltak az Alkotmánybíróság tagjává választásukat megelőzően is, és ilyen eset a jövőben is fennállhat. Ezen bírák vonatkozásában szükséges tehát rendelkezni arról, hogy az alkotmánybírósági tagság megszűnését követően – amely időpontig a bírói szolgálati viszony szünetelt – mely szolgálati helyre kerülnek beosztásra. Ezeket a bírákat az alkotmánybírósági tagságuk megszűnését követően az Alkotmánybíróság tagjává történt választásukat megelőző szolgálati helyükre kell beosztani.

58.§

A Bjt. 189. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a bíró részére a bíróságok éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően, a cafetéria-rendszeren kívül különösen milyen egyéb juttatások adhatók. A Javaslat ezen juttatások között nevesíti a jutalmat is. Egyben a Javaslat e körben is hatáskört biztosít az OBT-nek azzal, hogy a bíró részére a bíróságok éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően, a cafetéria-rendszeren kívül adható egyéb juttatások, valamint a nyugállományú bíró pénzbeli és természetbeni lehetséges támogatásai esetében rögzíti, hogy a juttatások mértékét és részletes feltételeit – ideértve a juttatások odaítélésének feltételeit is – az OBH elnöke az érdek-képviseleti szervekkel együttműködve, valamint az OBT egyetértésével, szabályzatban állapítja meg.

A Javaslat a Bjt. rendelkezései közül is hatályon kívül helyezi az azt biztosító szabályt, hogy az Alkotmánybíróság tagja kérelmezze a bíróvá történő kinevezését. Ugyanakkor rendezni kell azoknak az alkotmánybíróknak a helyzetét, akik az Alkotmánybíróság tagjává választásukat megelőzően bírói kinevezéssel nem rendelkeztek, de az Abtv. és a Bjt. e módosítás hatálybalépését megelőzően hatályos rendelkezései alapján kérték a bíróvá kinevezésüket, így bírói szolgálati viszonyuk fennáll, csak szünetel az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnéséig. Ezen bírák esetében a Javaslat átmeneti szabályban rendelkezik arról, hogy a bírói szolgálati viszonyuk továbbra is szünetel az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnéséig, majd a bírói szolgálati viszony szünetelését – azaz az alkotmánybírósági tagság megszűnését – követően őket a választásuk szerinti ítélőtáblára kell beosztani. Emellett az átmeneti szabályok között azt az esetet is szabályozni kell, ha ezen alkotmánybíró a bírói szolgálati viszony szünetelése alatt betölti az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése szerinti általános öregségi nyugdíjkorhatárt. Ekkor a bíró felmentésére vonatkozó javaslatot – az OBH elnökének egyidejű értesítése mellett – az Alkotmánybíróság elnöke terjeszti a köztársasági elnök elé.

A Javaslat emellett az átmeneti szabályok között a beosztott bírákra vonatkozó átmeneti rendelkezéseket tartalmaz.

60.§

A módosítás a sarkalatossági záradék szükséges korrekcióját tartalmazza.

61.§

A Javaslat egyértelművé teszi, hogy a Bjt. 96. § (3) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint, ha a bíró szolgálati viszonya az alkotmánybírósági tagsága miatt szünetel, és ez alatt betölti az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése szerinti általános öregségi nyugdíjkorhatárt, a felmentésére vonatkozó javaslatot az Alkotmánybíróság elnöke terjeszti a köztársasági elnök elé, a jövőben csak azokra az alkotmánybírákra vonatkozik, akik már az Alkotmánybíróság tagjává történt megválasztásukat megelőzően is bírói szolgálati viszonyban álltak.

62. §

A Javaslat hatályon kívül helyezi a Bjt. 3. § (4a) bekezdése szerinti rendelkezést, amely alapján az Alkotmánybíróság tagjai kérhették a bíróvá történő kinevezésüket, továbbá hatályon kívül helyezi az ehhez kapcsolódó, a Bjt. 88. § (1a) bekezdés b) pontját, amely erre tekintettel okafogyottá vált.

63-64. §

A Javaslat a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény módosításával rögzíti, hogy a bíróság az Európai Unió alapját képező szerződésekbe foglalt szabályok szerint az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását hivatalból vagy indítványra kezdeményezi, ha megállapítja, hogy az bármely, a büntetőeljárásban alkalmazandó európai uniós jogi aktus vagy jogszabály vonatkozásában szükséges. A módosítás előírja továbbá, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezéséről, illetve az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló indítvány elutasításáról hozott végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. A szabályozás célja, hogy egyértelművé tegye, nem hozható olyan döntés, amely felülvizsgálja az Európai Unió Bírósága elé előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztő határozat jogszerűségét. A Javaslat az új rendelkezésekkel egyértelművé teszi, hogy a magyar bíráknak az Európai Unió Bírósága elé történő, előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésére vonatkozó, az uniós alapszerződésekből fakadó joga belső jogi eszközökkel nincs korlátozva.

65.§

Hatályba léptető rendelkezés.

66. §

Sarkalatossági záradék.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az egyes élelmiszerlánc-felügyeleti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló 23/2023. (V. 10.) AM rendelethez

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, illetve a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az Állategészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet módosítása

A rendelet egyrészről a nem állami laboratóriumok engedélyezéséről, nyilvántartásba vételéről és működési feltételeinek részletes szabályozásáról szóló 8/2021. (III. 10.) AM rendelet hatálybalépése miatt feleslegessé vált rendelkezések hatályon kívül helyezését tartalmazza, másrészről az 5. számú függelék 3.8. pont f)–i) alpontjának hatályon kívül helyezését a kóbor állat befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 785/2021. (XII. 27.) Korm. rendelet hatálybalépésére figyelemmel.

A mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet módosítása

A rendelet a mezőgazdasági termelés céljából tartott állatok védelméről szóló, 1998. július 20-i 98/58/EK tanácsi irányelv magyar nyelvű szövegét érintő, az Európai Unió Hivatalos Lapjának 2020. évi L 378. számában közzétett helyesbítéssel kapcsolatos módosításokat, továbbá kisebb jelentőségű jogtechnikai jellegű módosításokat tartalmaz.

A mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet módosításáról szóló 58/2020. (XI. 24.) AM rendelet hatálybalépését követően a hosszúfarkú csincsilla (Chinchilla lanigera) és az angóranyúl (Oryctolagus cuniculus var. domestica) egyedein kívül más fajok szőrméjükért tenyésztett egyedeit tartani tilos. Arra tekintettel, hogy Magyarországon jelenleg kizárólag növényevő prémes állatok egyedei tarthatók szőrmetermelés céljából, a 32/1999. (III. 31.) FVM rendeletben található "fióka" fogalomban szükségtelen továbbra is szerepeltetni a "növényevő" jelzőt.

A rendelet 2020. november 27-én hatályba lépett módosítása értelmében prémes állatot tilos a farkánál vagy a fülénél fogva felemelni vagy szállítani, így a csincsillák esetében hasonló jellegű tilalmat kimondó rendelkezés további hatályban tartása nem indokolt.

A mező- és erdőgazdasági légi munkavégzésről szóló 44/2005. (V. 6.) FVM-GKM-KvVM együttes rendelet módosítása

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a kijuttatási terv nélküli permetezés csak a 44/2005. (V. 6.) FVM–GKM–KvVM együttes rendelet (1b) bekezdésében foglaltaknak meg nem felelő bejelentés esetén tiltható meg.

A takarmányok harmadik országokból való behozataláról szóló 52/2005. (VI. 4.) FVM-PM együttes rendelet hatályon kívül helyezése

Az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növény-egészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai

parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. március 15-i (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2017/625 rendelet] hatálybalépését követően a takarmányok harmadik országokból való behozataláról szóló 52/2005. (VI. 4.) FVM-PM együttes rendelet rendelkezései jórészt kiüresedtek, utolsó releváns részét a 95/53/EK tanácsi irányelv 9. cikk (1) bekezdésében említett szabványdokumentum és a harmadik országokból származó takarmányoknak a Közösség területén történő bevezetése során alkalmazott ellenőrzések egyes szabályainak megállapításáról szóló, 1998. szeptember 10-i 98/68/EK bizottsági irányelv (a továbbiakban: 98/68/EK irányelv) szerinti behozatalellenőrzési dokumentumra vonatkozó rendelkezések alkották (1. melléklet). Ugyanakkor arra figyelemmel, hogy az (EU) 2017/625 rendeletnek megfelelően az Európai Unióba történő beléptetés helye szerinti határállomásokon már nincs szükség a takarmányok szisztematikus kötelező ellenőrzésére, a 98/68/EK irányelv által létrehozott beléptetési okmány okafogyottá vált. Az (EU) 2020/2235 rendelet 34. cikke 2021. április 21-ével hatályon kívül helyezte a 98/68/EK irányelvet is, amelyre tekintettel az 52/2005. FVM-PM együttes rendelet teljes egészében történő hatályon kívül helyezése indokolt.

A tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet módosítása

A mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet módosításáról szóló 58/2020. (XI. 24.) AM rendelet hatálybalépését követően a hosszúfarkú csincsilla (Chinchilla lanigera) és az angóranyúl (Oryctolagus cuniculus var. domestica) egyedein kívül más fajok szőrméjükért tenyésztett egyedeit tartani tilos, ezért e változást indokolt átvezetni a prémesállat-fajok rendeletben szereplő meghatározása tekintetében is.

A veszettség elleni védekezés részletes szabályairól szóló 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet módosítása

A rendelet értelmében a szolgáltató állatorvos a járási hivatal által térítés ellenében kibocsátott, az adott évre érvényes biztonsági jellel ellátott öntapadós címkével érvényesíti az általa végzett oltásra vonatkozó bejegyzést. A kormányhivatalok és az állatorvosok bármennyire igyekeznek az előző évek fogyása alapján tervezni, pontosan mégsem tudják megbecsülni a szükséges mennyiséget, így sokszor marad náluk jelentősebb készlet egy adott évi matricából. Hasonlóan gondot okozhat az is, hogy az év elején az adott évi évszámmal ellátott matricák sokszor még nem kaphatók a kormányhivatalnál, mert nem zajlott le addig a beszerzés, ezért a megyei kormányhivatalok, a járási hivatalok és a szolgáltató állatorvosok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében indokolt megszüntetni az oltásra vonatkozó bejegyzés öntapadós címkével történő érvényesítését. Az oltások nyomonkövethetőségét továbbra is biztosítja, hogy a vakcina gyártási számát változatlanul fel kell tüntetni az oltási könyvben.

Az állatgyógyászati termékekről szóló 128/2009. (X. 6.) FVM rendelet módosítása

A rendelet hatályos 11. § (5) bekezdése ellentétes az állatgyógyászati készítményekről és a 2001/82/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. december 11-i (EU) 2019/6 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2019/6 rendelet] 115. cikkével. Az (EU) 2019/6 rendelet 115. cikke meghatározza az élelmiszertermelő állatokon a forgalomba-hozatali engedélyben foglalt feltételektől eltérő módon felhasznált gyógyászati készítményekre vonatkozó élelmezés-egészségügyi várakozási időt.

Tekintettel arra, hogy ettől eltérni nem lehet, a 11. § (5) bekezdésének újraszabályozásával a 115. cikkben foglalt élelmezés-egészségügyi várakozási idők alkalmazásának kötelezettsége egyértelművé válik a jogalkalmazók számára. A gyógyszeres takarmányok előállításáról, forgalomba hozataláról és felhasználásáról, a 183/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 90/167/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. december 11-i (EU) 2019/4 rendelet 4. cikke alapján a gyógyszeres takarmányok tekintetében is gyűjteni kell az (EU) 2019/6 rendelet 57. cikkében meghatározott adatokat. Emiatt a felhasználási bejelentésben fel kell tüntetni a származási takarmánykeverő létesítmény engedély számát, a hatóanyag bekeverési arányt, valamint a gyógyszeres takarmány mennyiségét. Mivel a hazai joganyagba átültetésre került az (EU) 2019/6 rendelet, indokolt a rendelet jogharmonizációs záradékát kiegészíteni.

A szalmonellózis elleni védekezés egyes szabályairól szóló 180/2009. (XII. 29.) FVM rendelet módosítása

A gyakorlatban problémaként jelentkezik, hogy ha a hatósági mintavételnél nincs jelen a vállalkozó vagy olyan képviseleti joggal rendelkező képviselője, aki a mintakísérő lapot aláírásával el tudná látni, a mintát vizsgáló laboratórium a vállalkozó aláírásának hiánya miatt megtagadja a vizsgálat elvégzését. A módosítás célja annak biztosítása, hogy önmagában a vállalkozó aláírásának hiánya ne képezze akadályát a hatósági minta vizsgálatának.

A juh- és kecskefélék egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 182/2009. (XII. 30.) FVM rendelet módosítása

A módosítással a jelölés határideje hat hónapról kilenc hónapra emelkedik. A módosítás nagy segítséget jelent a juh- és kecskeágazatnak, ugyanis az év elején született bárányoknál lehetőség lesz a kora őszi jelölésre, ezáltal elkerülhető lesz a nyári nagy melegben történő invazív beavatkozás, amely amellett, hogy állategészségügyi szempontból is kockázatos, gyakorlati szempontból is nehezebben hajtható végre. Praktikusabb, ha a jelölést akkor végzik el, amikor ősszel behajtják az állatokat. A jelölés határidejének kilenc hónapra történő emelésével várhatóan csökkenni fog a késedelmesen jelölt állatok aránya, ami a támogatások feltételeinek való megfelelés miatt is nagyon fontos.

Az étkezési célra forgalomba kerülő vadon termett gombák gyűjtéséről, feldolgozásáról, forgalomba hozataláról szóló 107/2011. (XI. 10.) VM rendelet módosítása

A gombaminősítési tevékenység végzésével kapcsolatos terhek mérséklése érdekében, rugalmassági és költséghatékonysági szempontokra tekintettel, indokolt a továbbképzés elektronikus felületen történő megvalósítása. A gomba-szakellenőri tevékenység folytatásával járó adminisztrációs terhek jelenleg is meglehetősen nagyok – bejelentési kötelezettség az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörében eljáró Pest Megyei Kormányhivatalhoz, gombaminősítési igazolások és naplók vezetési kötelezettsége, öt évnél nem régebbi munkaköri szakmai és egészségügyi alkalmassági igazolás megléte –, ezért ezek csökkentése szükséges.

A bizonyos nem állati eredetű élelmiszerek és takarmányok behozataláról és fokozott hatósági ellenőrzéséről szóló 141/2011. (XII. 23.) VM rendelet hatályon kívül helyezése

Arra tekintettel, hogy az (EU) 2017/625 rendelet hatálybalépésével a hatósági ellenőrzésekre ezen uniós rendelet rendelkezései irányadók, valamint arra figyelemmel, hogy hatásköri kijelölést miniszteri rendelet nem tartalmazhat, a bizonyos nem állati eredetű élelmiszerek és takarmányok behozataláról és fokozott hatósági ellenőrzéséről szóló 141/2011. (XII. 23.) VM rendelet előírásai teljes egészében szükségtelenné váltak, ezért hatályon kívül helyezése indokolt.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti díj bevallásának és megfizetésének szabályairól szóló 40/2012. (IV. 27.) VM rendelet módosítása

A rendelet a 2012. évre vonatkozóan egyszerűsített eljárást biztosított a felügyeleti díj bevallási kötelezettség teljesítésére, amely rendelkezés okafogyottá vált, ugyanakkor a gyakorlati életben a mai napig félreértésekhez vezet, hiszen a rendelkezésben egybemosódik a felügyeleti díj bevallása és a FELIR regisztráció, ezért a rendelkezés hatályon kívül helyezése indokolt.

A takarmányok előállításának, forgalomba hozatalának és felhasználásának egyes szabályairól szóló 65/2012. (VII. 4.) VM rendelet módosítása

A rendelet módosításával a takarmány-előállító, -forgalmazó és -tároló létesítmények területén az állatok tartására és a szilárd burkolatú, külön bejáratú út létesítésére vonatkozó rendelkezések arra tekintettel kerülnek törlésre, hogy a hatályon kívül helyezésre kerülő rendelkezések levezethetők a takarmányhigiénia követelményeinek meghatározásáról szóló, 2005. január 12-i 183/2005/EK európai parlamenti és tanács rendelet előírásaiból, így hatályban tartásuk nem indokolt.

Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet módosítása

Az Országos Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: OJK) a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) szervezeti egységeként működik, ezért indokolt pontosítani azokat a rendelkezéseket, amelyek az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet szerinti aktív közreműködő költségeinek megtérítését szabályozzák abban az esetben, amikor az aktív közreműködőt az OJK jelöli ki. A módosítás értelmében az aktív közreműködő a NÉBIH nevére állítja ki és a NÉBIH-hez nyújtja be a számlát, majd a NÉBIH fizeti ki részére a számlán szereplő összeget. A lebonyolító szerv ezt követően gondoskodik az aktív közreműködés költségeinek NÉBIH részére történő utólagos megtérítésről.

A sertések jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 83/2015. (XII. 16.) FM rendelet módosítása

A módosításra az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos tartott szárazföldi állatok nyomonkövethetősége tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2021. március 24-i (EU) 2021/520 bizottsági végrehajtási rendelet 15. cikkével való összhang megteremtése érdekében kerül sor.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet módosítása

Jogalkalmazói visszajelzések alapján, a fásításban tervezett fakitermelés esetére szükséges egyértelműen meghatározni azt a személyt, akinek joga és egyúttal kötelessége meghatározott adatokat előzetesen bejelenteni az erdészeti hatóságnak, hasonlóan az erdő igénybevételi eljárások során felmerülő fakitermelések előzetes bejelentéséhez.

A módosítás célja továbbá, hogy az "idegenhonos kemény lombosok" célállomány megjelölésével közönséges dió (Juglans regia) főfafajként történő alkalmazásával is lehessen dióerdőt kialakítani.

A változási vázrajz záradékolásához a földhivatalok az erdészeti hatóság hatósági bizonyítványát kérik, azonban ezt az erdészeti hatóság az első kivitel bejelentése után, az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartásba került területről tudja csak kiadni. Az első kivitel erdészeti hatósághoz történő bejelentésénél még nem szükséges a változási vázrajz záradékolása, arra csak a művelési ág átvezetéséhez van szükség.

A szarvasmarha gümőkór elleni védekezésről szóló 56/2019. (XII. 12.) AM rendelet módosítása

Az Európai Uniós rendeletek a Mycobacterium tuberculosis complex (MTBC) 3 faját tekintik a gümőkór kórokozójának (M. bovis, M. caprae és M. tuberculosis), emiatt szükséges a hazai rendeletben a gümőkór definíciójánál ugyanezeket a fajokat felsorolni (jelenleg a M. tuberculosis nem szerepel benne).

Tekintettel a vadállományban tapasztalható jelentős mértékű M. caprae (és más mycobactériumok) okozta endémiás fertőzöttségre és a szintén elterjedt legelőn való húsmarhatartásra, a rendeletben szükséges biztosítani annak lehetőségét, hogy meghatározott esetekben a legeltetési tilalom elrendelhető legyen, ugyanis a vadállatok masszív fertőzöttsége esetén nagy az esély a legeltetett szarvasmarha-állomány fertőződésére is, és amennyiben ugyanazon a legelőn a mentesítés után új szarvasmarha-állományt helyeznek el, az gyakran újbóli fertőződést és felszámolást, így több tíz- vagy százmilliós állami kártalanítást von maga után. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés t) pontja – a többi járványügyi intézkedés között – eddig is lehetővé tette általánosságban véve a legeltetési tilalom elrendelését, azonban a jogviták elkerülése érdekében ezt a rendeletben szintén szükséges szerepeltetni. A legeltetési tilalom ugyanis meglehetősen nagy súlyú, komoly következményekkel járó döntés, melynek alkalmazása a hatóság számára így még védhetőbbé válik.

Jelenleg az országos főállatorvos esetről esetre rendeli el, hagyja jóvá az állománycserével történő mentesítést az Éltv. 52. § (3) bekezdése alapján. A módosítás célja, hogy a megyei kormányhivatalok az országos főállatorvos bevonása nélkül is elrendelhessék az állománycserét. Az az információ, hogy Magyarország aktuálisan hogyan áll a gümőkórral fertőzött állattartó telepek tekintetében, és hogy az adott telepek veszélyeztetik-e Magyarország

hivatalos szarvasmarha gümőkór mentes státuszát, a NÉBIH-nél áll rendelkezésre, emiatt szükséges annak döntéshozatalba történő bevonása. Az állománycserével történő mentesítés esetén – a jelenleg hatályos rendelkezések értelmében – kizárólag azon állatok levágása után jár állami kártalanítás, amelyek a tuberkulin vizsgálat során reakciót mutatnak. A módosítás folytán lehetővé válik a teljes állami kártalanítás melletti állománycserés mentesítés, amely nagyban segíti hazánk hivatalosan gümőkórmentes státuszának megtartását.

A módosítás folytán megállapításra kerül az a maximális időtartam is, amelyre az állomány szarvasmarha gümőkórtól hivatalosan mentes minősítése felfüggeszthető.